

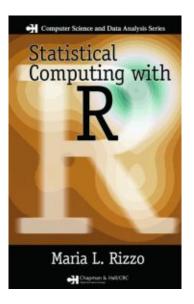
محاسبات آماری پیشرفته ترم اول سال تحصیلی ۹۳ جلسه اول

حسين باغيشني

دانشگاه شاهرود

محاسبات آماری یا آمار محاسباتی؟

محاسبات آماری یا آمار محاسباتی؟

آمار محاسباتی به مباحث آماری روشهای مختلف استنباطی میپردازد: به عنوان مثال سازگاری برآوردگرهای به دست آمده در یک مدل خاص به وسیله روشهای محاسباتی مختلف، یا نرخ همگرایی برآوردگرهای حاصل از روش MCMC.

محاسبات آماری یا آمار محاسباتی؟

آمار محاسباتی به مباحث آماری روشهای مختلف استنباطی میپردازد: به عنوان مثال سازگاری برآوردگرهای به دست آمده در یک مدل خاص به وسیله روشهای محاسباتی مختلف، یا نرخ همگرایی برآوردگرهای حاصل از روش MCMC.

محاسبات آماری که مورد نظر ما و این کلاس است، به روشهای مختلف محاسبه کمیتهای مورد علاقه در استنباطهای آماری مربوط می شود.

محاسبات آماری یا آمار محاسباتی؟

آمار محاسباتی به مباحث آماری روشهای مختلف استنباطی میپردازد: به عنوان مثال سازگاری برآوردگرهای به دست آمده در یک مدل خاص به وسیله روشهای محاسباتی مختلف، یا نرخ همگرایی برآوردگرهای حاصل از روش MCMC.

محاسبات آماری که مورد نظر ما و این کلاس است، به روشهای مختلف محاسبه کمیتهای مورد علاقه در استنباطهای آماری مربوط میشود.

البته بعضى از آماردانها معتقدند اين هر دو عنوان، و با جامعيت آمار محاسباتي، يكي هستند

• استقلال: در غیر این صورت باید منتظر باشید تا شخص دیگری برنامههای مورد نیاز شما را بنویسد و به شما تحویل دهد

- استقلال: در غیر این صورت باید منتظر باشید تا شخص دیگری برنامههای مورد نیاز شما را بنویسد و به شما تحویل دهد
  - صداقت: در غیر این صورت ممکن است نتایج را طوری که مایلید اتفاق بیافتند،
     دستکاری کنید

- استقلال: در غیر این صورت باید منتظر باشید تا شخص دیگری برنامههای مورد نیاز شما را بنویسد و به شما تحویل دهد
  - صداقت: در غیر این صورت ممکن است نتایج را طوری که مایلید اتفاق بیافتند، دستکاری کنید
- وضوح و روشنی: برنامهنویسی باعث می شود بتوانید فکر خود را منظم کرده و آن را با بقیه به اشتراک بگذارید

- استقلال: در غیر این صورت باید منتظر باشید تا شخص دیگری برنامههای مورد نیاز شما را بنویسد و به شما تحویل دهد
  - صداقت: در غیر این صورت ممکن است نتایج را طوری که مایلید اتفاق بیافتند، دستکاری کنید
- وضوح و روشنی: برنامهنویسی باعث می شود بتوانید فکر خود را منظم کرده و آن را با بقیه به اشتراک بگذارید

و یادتان باشد که علم باید عمومی باشد

• برنامهنویسی، نوشتن توابعی برای تبدیل ورودیها به خروجیهاست

- برنامهنویسی، نوشتن توابعی برای تبدیل ورودیها به خروجیهاست
- برنامهنویسی خوب به معنی انجام تبدیل بیانشده به سادگی و درستی است

- برنامهنویسی، نوشتن توابعی برای تبدیل ورودیها به خروجیهاست
- برنامهنویسی خوب به معنی انجام تبدیل بیانشده به سادگی و درستی است
- ماشینها از ماشینها ساخته می شوند؛ توابع نیز از توابع ساخته می شوند: مانند $f(a,b)=a^{\mathsf{Y}}+b^{\mathsf{Y}}$

- برنامهنویسی، نوشتن توابعی برای تبدیل ورودیها به خروجیهاست
- برنامهنویسی خوب به معنی انجام تبدیل بیانشده به سادگی و درستی است
- ماشینها از ماشینها ساخته می شوند؛ توابع نیز از توابع ساخته می شوند: مانند $f(a,b)=a^{\mathsf{Y}}+b^{\mathsf{Y}}$
- مسیر اجرای یک برنامهنویسی خوب، در نظر گرفتن یک تبدیل بزرگ و شکستن آن به قطعات کوچکتر و سپس شکستن دوباره قطعات کوچکتر است مادامی که توابع ساخته شده وظیفه خود را به درستی و با سادگی انجام دهند

انواع مختلف دادهها

انواع مختلف دادهها

 $(\cdot / 1 \ \ YES/NO$ یا TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE نمایش داده می شوند.

انواع مختلف دادهها

تمامی دادهها با ساختار دودویی، توسط بیتها (TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE نمایش داده می شوند.

مقادیر دودویی مستقیم: بولی TRUE/FALSE در R).

انواع مختلف دادهها

 $(*\cdot/1)$ یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا TRUE/FA

مقادیر دودویی مستقیم: بولی TRUE/FALSE در R).

اعداد صحيح

انواع مختلف دادهها

تمامی دادهها با ساختار دودویی، توسط بیتها (TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا داده می شوند.

مقادیر دودویی مستقیم: بولی TRUE/FALSE در R).

اعداد صحيح

كاراكترها

انواع مختلف دادهها

(*/1) یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE یا TRUE/FALSE

مقادیر دودویی مستقیم: بولی TRUE/FALSE در R).

اعداد صحيح

كاراكترها

مقادیر گمشده یا بدتعریف شده: NaN ، NA

انواع مختلف دادهها

تمامی دادهها با ساختار دودویی، توسط بیتها (TRUE/FALSE یا YES/NO یا TRUE/FALSE یا داده می شوند.

مقادیر دودویی مستقیم: بولی TRUE/FALSE در R).

اعداد صحيح

كاراكترها

مقادیر گمشده یا بدتعریف شده: NaN ،NA

اعداد با ممیز شناور: مانند اعداد کسری. در نظر گرفتن تعداد بیتهای بیشتر برای قسمت کسری، دقت بیشتر را نتیجه میدهد. برای اعداد با ممیز شناور، این تعداد دو برابر حالت استاندارد، مثلا numeric ، است.

> 0.45 == 3*0.15 [1] FALSE

> 0.45 == 3*0.15 [1] FALSE

اغلب (نه همیشه) این اختلاف قابل صرفنظر کردن است. گرد کردن خطا در محاسبات حجیم، منجر به تجمع و بزرگی خطا میشود.

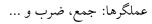

> 0.45 == 3*0.15 [1] FALSE

اغلب (نه همیشه) این اختلاف قابل صرفنظر کردن است. گرد کردن خطا در محاسبات حجیم، منجر به تجمع و بزرگی خطا میشود.

به ویژه این مساله زمانی که نتایج باید نزدیک به صفر باشند، میتواند خیلی مشکلزا باشد. زیرا ممکن است علامت به اشتباه عوض شود

> 0.45-3*0.15 [1] 5.551115e-17

عملگرها: جمع، ضرب و ...

مقایسهها، عملگرهای دودویی هستند

- > 7 > 5
- [1] TRUE
- > 7 < 5
- [1] FALSE
- > 7 >= 7
- [1] TRUE
- > 7 <= 5
- [1] FALSE
- > 7 == 5
- [1] FALSE
- > 7 != 5
- [1] TRUE

(0.5-0.3) == (0.3-0.1)

[1] FALSE

> all.equal(0.5-0.3,0.3-0.1)

[1] TRUE

دقت متناهی با اعداد با ممیز شناور و مقایسه های دقیق، گاهی نتایجی عجیبی پدید می مین مین مین دقیق، گاهی نتایجی عجیبی پدید می مین میکند.

عملگرهای بولی برای and و or:

تابع typeof نوع شی را نشان می دهد توابع typeof نوع شی را نشان می دهد توابع is.foo یک مقدار بولی در مورد این که آرگومان تابع از نوع foo هست یا خیر نشر می دهند:

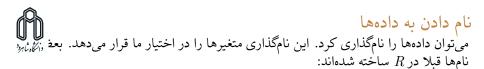
تابع typeof نوع شی را نشان میدهد توابع is.foo هست یا خیر نشر is.foo هست یا خیر نشر is.foo توابع is.foo

```
> typeof(7)
[1] "double"
> is.numeric(7)
[1] TRUE
> is.integer(7)
[1] FALSE
> is.character(7)
[1] FALSE
> is.character("7")
[1] TRUE
> is.character("seven")
[1] TRUE
> is.na("seven")
[1] FALSE
```

:as.foo تابع

```
> as.character(5/6)
[1] "0.83333333333333333"
> as.numeric(as.character(5/6))
[1] 0.8333333
> 6*as.character(5/6)
Error in 6 * as.character(5/6) : non-numeric argument to binary open
> 6*as.numeric(as.character(5/6))
[1] 5
> 5/6 == as.numeric(as.character(5/6))
[1] FALSE
```

چرا آخرین دستور FALSE است؟


```
میٰتوان دادهها را نامگذاری کرد. این نامگذاری متغیرها را در اختیار ما قرار میدهد. بعغ رازهٔ میٰتوان
                                                               نامها قبلا در R ساخته شدهاند:
```

=عملگر گمارش عبارتست از - یا

نام دادن به دادهها

> approx.pi <- 22/7

> approx.pi

[1] 3.142857

> diameter.in.cubits = 10

> approx.pi*diameter.in.cubits

[1] 31.42857

استفاده از نامها و متغیرها، کدهای برنامهنویسی را پدید می آورند:

• خواندن راحت برای دیگران

```
نام دادن به داده ها می دادن به داده ها می توان داده ها را نامگذاری کرد. این نامگذاری متغیرها را در اختیار ما قرار می دهد. بعغ فران نامگذاری نامها قبلا در R ساخته شده اند:
```

عملگر گمارش عبارتست از - > یا =

> approx.pi <- 22/7

> approx.pi

[1] 3.142857

> diameter.in.cubits = 10

> approx.pi*diameter.in.cubits

[1] 31.42857

استفاده از نامها و متغیرها، کدهای برنامهنویسی را پدید میآورند:

- خواندن راحت برای دیگران
  - اصلاح راحت

```
نام دادن به دادهها
میٰتوان دادهها را نامگذاری کرد. این نامگذاری متغیرها را در اختیار ما قرار میدهد. بعغ رازهٔ میٰتوان
```

نامها قبلا در R ساخته شدهاند:

> pi [1] 3.141593

=عملگر گمارش عبارتست از - یا

> approx.pi <- 22/7

> approx.pi

[1] 3.142857

> diameter.in.cubits = 10

> approx.pi*diameter.in.cubits [1] 31.42857

استفاده از نامها و متغیرها، کدهای برنامهنویسی را پدید می آورند:

- خواندن راحت برای دیگران
  - اصلاح راحت
  - سادگي طراحي

```
نام دادن به داده ها می دوان به داده ها می توان داده ها را نامگذاری کرد. این نامگذاری متغیرها را در اختیار ما قرار می دهد. بعغ \frac{1}{2} نامها قبلا در R ساخته شده اند:
```

عملگر گمارش عبارتست از - > یا =

> approx.pi <- 22/7

> approx.pi

[1] 3.142857

> diameter.in.cubits = 10

> approx.pi*diameter.in.cubits
[1] 31.42857

استفاده از نامها و متغیرها، کدهای برنامهنویسی را پدید میآورند:

• خواندن راحت برای دیگران

• اصلاح راحت

• سادگي طراحي

• وجود كمتر خطا

مثال: تخصيص منابع

کارخانهای با استفاده از فولاد و توسط کارگرانش ماشین و کامیون تولید میکند:

• یک ماشین ۴۰ ساعت کار و ۱ تن فولاد نیاز دارد

مثال: تخصيص منابع

- کارخانهای با استفاده از فولاد و توسط کارگرانش ماشین و کامیون تولید میکند:
  - یک ماشین ۴۰ ساعت کار و ۱ تن فولاد نیاز دارد
  - یک کامیون ۶۰ ساعت کار و ۳ تن فولاد نیاز دارد

[1] TRUE

مثال: تخصيص منابع

کارخانهای با استفاده از فولاد و توسط کارگرانش ماشین و کامیون تولید میکند:

- یک ماشین ۴۰ ساعت کار و ۱ تن فولاد نیاز دارد
- یک کامیون ۶۰ ساعت کار و ۳ تن فولاد نیاز دارد
- منابع عبارتند از: ۱۶۰۰ ساعت كار و ۷۰ تن فولاد در هر هفته

آیا میتوان ۲۰ کامیون و ۸ ماشین تولید کرد؟

> 60*20 + 40*8 <= 1600 [1] TRUE > 3*20 + 1*8 <= 70

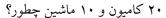
مثال: تخصیص منابع

کارخانهای با استفاده از فولاد و توسط کارگرانش ماشین و کامیون تولید میکند:

- یک ماشین ۴۰ ساعت کار و ۱ تن فولاد نیاز دارد
- یک کامیون ۶۰ ساعت کار و ۳ تن فولاد نیاز دارد
- منابع عبارتند از: ۱۶۰۰ ساعت کار و ۷۰ تن فولاد در هر هفته

آیا میتوان ۲۰ کامیون و ۸ ماشین تولید کرد؟

۲۰ کامیون و ۹ ماشین چطور؟

• خسته کننده و تکراری است

- خسته کننده و تکراری است
- مراجعه به آن در آینده، ممکن است این سوال را پیش بیاورد که این اعداد چه بودند؟

- خستهکننده و تکراری است
- مراجعه به آن در آینده، ممکن است این سوال را پیش بیاورد که این اعداد چه بودند؟
  - یافتن و مرتفع کردن خطاها کار مشکلی است

```
> hours.car <- 40; hours.truck <- 60
```

> steel.car <- 1; steel.truck <- 3

> available.hours <- 1600; available.steel <- 70

> output.trucks <- 20; output.cars <- 10

> hours.car*output.cars + hours.truck*output.trucks <= available.hours
[1] TRUE</pre>

^[1] TRUE

> steel.car*output.cars + steel.truck*output.trucks <= available.steel
[1] TRUE</pre>

- خستهکننده و تکراری است
- مراجعه به آن در آینده، ممکن است این سوال را پیش بیاورد که این اعداد چه بودند؟
  - یافتن و مرتفع کردن خطاها کار مشکلی است

```
> hours.car <- 40; hours.truck <- 60
> steel.car <- 1; steel.truck <- 3</pre>
```

[1] TRUE

با این شکل نوشتن، اکنون اگر لازم باشد چیزی تغییر کند فقط کافی است متغیرهای متناظر تغییر کنند و دو خط آخر را دوباره اجرا کنیم: یک مرحله به سمت ایجاز

> available.hours <- 1600: available.steel <- 70

> output.trucks <- 20; output.cars <- 10

> hours.car*output.cars + hours.truck*output.trucks <= available.hours

^[1] TRUE

> steel.car*output.cars + steel.truck*output.trucks <= available.steel

اولین ساختار داده: بردارها

گروهبندی کردن مقادیر دادههای مرتبط به هم را در یک شی، ساختار داده گویند.

یک بردار، دنبالهای از مقادیر همنوع است:

> x <- c(7, 8, 10, 45)

> x

[1] 7 8 10 45

> is.vector(x)

[1] TRUE

اولین ساختار داده: بردارها

گروه بندی کردن مقادیر داده های مرتبط به هم را در یک شی، ساختار داده گویند.

یک بردار، دنبالهای از مقادیر همنوع است:

> x <- c(7, 8, 10, 45)
> x
[1] 7 8 10 45
> is.vector(x)
[1] TRUE

تابع c() مقادیر یک بردار را با همان ترتیبی که وارد شده است برمیگرداند.

ارداری است شامل x[1] اولین عنصر بردار x است، x[1] چهارمین عنصر است و x[1] برداری است شامل همه عناصر بردار x به جز چهارمین عنصر

دستور vector(length = 9) یک بردار خالی به طول ۶ برمیگرداند که در بسیاری از موارد، دستور مفیدی است برای آن که بعدا توسط عناصری باید پر شوند.

weekly.hours <- vector(length=5)
weekly.hours[5] <- 8</pre>

عملگرها بر روی بردارها به صورت جفتی عمل میکنند:

عملگرها بر روی بردارها به صورت جفتی عمل میکنند:

دوبارهتکراری: در عملیات جبری برداری، چنانچه برداری کوتاهتر از دیگری باشد، عناصر آن تکرار میشوند

$$> x + c(-7, -8)$$
 [1] 0 0 3 37

بنابراین اعداد تنها، بردارهای با طول ۱ هستند که عدد مورد نظر تکرار می شود:

مقایسهها نیز جفتی انجام میشوند:

```
Port of the same false true true
```

توجه: برگرداندن بردارهای بولی عملگرهای بولی جفتی عمل میکنند. اما اگر دوتایی نوشته شوند، تمام مقادیر تکی را در یک مقدار بولی تنها جمع میکنند:

```
> (x > 9) & (x < 20)

[1] FALSE FALSE TRUE FALSE

> (x > 9) && (x < 20)

[1] FALSE
```

[1] TRUE TRUE TRUE TRUE

برای مقایسه کل یک بردار با کل بردار دیگر، بهترین راه استفاده از identical یا all.equal است:

```
> identical(x,-y)
[1] TRUE
> identical(c(0.5-0.3,0.3-0.1),c(0.3-0.1,0.5-0.3))
[1] FALSE
> all.equal(c(0.5-0.3,0.3-0.1),c(0.3-0.1,0.5-0.3))
[11 TRUE
```

> x == -y

ورودی بسیاری از توابع، بردارها هستند

• () sum() ,length() ,min() ,max() ,var() ,sd() ,median() ,mean() خروجی همه آنها یک عدد است

- $\bullet$ sum() , length() , min() , max() , var() , sd() , median() , mean() که خروجی همه آنها یک عدد است
  - ه یک بردار جدید (مرتبشده) برمی گرداند sort()

- $\bullet$ sum() , length() , min() , max() , var() , sd() , median() , mean() که خروجی همه آنها یک عدد است
  - (مرتبشده) برمی گرداند sort که یک بردار جدید (مرتبشده)
    - که یک هیستوگرام تولید میکند hist()

- () sum() ,length() ,min() ,max() ,var() ,sd() ,median() ,mean() خروجي همه آنها يک عدد است
  - (مرتبشده) برمی گرداند sort که یک بردار جدید (مرتبشده)
    - هیستوگرام تولید می کند hist()
  - summary() که یک خلاصه شامل ۵ عدد را از بردارهای عددی تولید میکند

- () sum() ,length() ,min() ,max() ,var() ,sd() ,median() ,mean که خروجی همه آنها یک عدد است
  - (sort که یک بردار جدید (مرتبشده) برمیگرداند
    - هیستوگرام تولید می کند hist()
  - ورا از بردارهای عددی تولید میکند summary()
    - و (all() و مفیدند all() و any()

آدرس دادن عناصر بردارها برداری از اندیسها

```
> x[c(2,4)]
```

برداری از اندیسهای منفی

```
> x[c(-1,-3)]
[1] 8 45
```

بردارهای بولی

```
> x[x>9]
[1] 10 45
> y[x>9]
[1] -10 -45
```

ورودی which() یک بردار بولی است و یک بردار از اندیسهایی می دهد که مقادیر آنها TRUE

```
> places <- which(x > 9)
> y[places]
[1] -10 -45
```

```
بېرژ.پېزان
```

مولفههای دارای نام می توان به عناصر یا مولفههای بردارها، نامهایی را اختصاص داد

```
> names(x) <- c("v1","v2","v3","Hossein")
> names(x)
[1] "v1" "v2" "v3" "Hossein"
> x[c("Hossein","v1")]
Hossein v1
45 7
```

دقت کنید این برچسبها قسمتی از مقادیر بردار x نیستند. names(x) خود یک بردار دیگر از (کاراکترها) است:

```
> names(y) <- names(x)
> sort(names(x))
[1] "Hossein" "v1" "v2" "v3"
> which(names(x)=="Hossein")
[1] 4
```

```
دانگاه تاهرد<sup>ر</sup>
```

بازگشت به مثال تخصیص منابع

استفاده از بردارها برای گروهبندی چیزهایی با هم

```
> hours <- c(hours.car,hours.truck)</pre>
```

- > steel <- c(steel.car,steel.truck)</pre>
- > output <- c(output.cars,output.trucks)</pre>
- > available <- c(available.hours,available.steel)</pre>

```
حالا می شود به صورت زیر عمل کرد:
```

```
> all(hours[1]*output[1]+hours[2]*output[2] <= available[1],
+ steel[1]*output[1]+steel[2]*output[2] <= available[2])
[1] TRUE</pre>
```

يا حتى

```
> all(c(sum(hours*output), sum(steel*output)) <= available)
[1] TRUE</pre>
```


اما با این شکل باید ترتیب مولفهها (ماشین، کامیون، کارگر و فولاد) در هر بردار را به یاد الله عاد الله عاد الله عاد الله عاد الله الله عاد الله عاد الله الله عاد الله عاد الله عاد الله عاد الله الله عاد الله عاد

```
م
ان گار گاری
ان گاری
```

اما با این شکل باید ترتیب مولفهها (ماشین، کامیون، کارگر و فولاد) در هر بردار را به یاد *اظمامهٔ* داشته باشیم و همیشه از همان ترتیب استفاده کنیم

به جای آن میتوان از نامگذاری استفاده کرد

```
> names(hours) <- c("cars", "trucks")
> names(steel) <- names(hours)
> names(output) <- names(hours)
> names(available) <- c("hours", "steel")
> all(hours["cars"] *output["cars"] + hours["trucks"] *
+ output["trucks"] <= available["hours"],
+ steel["cars"] *output["cars"] + steel["trucks"] *
+ output["trucks"] <= available["steel"])
[1] TRUE</pre>
```


تا اینجا کد نوشته شده بهتر شد، اما هنوز جای بهتر شدن دارد. مثل زیر:

```
> needed <- c(sum(hours*output[names(hours)]),</pre>
```

- + sum(steel*output[names(steel)]))
- > names(needed) <- c("hours", "steel")</pre>
- > all(needed <= available[names(needed)])</pre>

[1] TRUE

این یک برنامهنویسی بینقص نیست، اما بهتر از کدهای قبلی است.

ساختارهای برداری: شروع از آرایهها

ساختارهای برداری، عبارتند از بردارها با ویژگیهای اضافه. آرایههای چندبعدی، ساختارهای برداری هستند.

ساختارهای برداری: شروع از آرایهها

ساختارهای برداری، عبارتند از بردارها با ویژگیهای اضافه. آرایههای چندبعدی، ساختارهای برداری هستند.

```
> x.arr <- array(x,dim=c(2,2))
> x.arr
      [,1] [,2]
[1,] 7 10
[2,] 8 45
```

دقت کنید ابتدا ستون اول پر می شود و سپس ستون دوم. dim هم به R می گوید چند سطر و ستون در نظر بگیرد.

ساختارهای برداری: شروع از آرایهها

ساختارهای برداری، عبارتند از بردارها با ویژگیهای اضافه. آرایههای چندبعدی، ساختارهای برداری هستند.

```
> x.arr <- array(x,dim=c(2,2))
> x.arr
      [,1] [,2]
[1,] 7 10
[2,] 8 45
```

دقت کنید ابتدا ستون اول پر می شود و سپس ستون دوم. dim هم به R می گوید چند سطر و ستون در نظر بگیرد.

میتوان آرایههای n, بعدی هم داشت. بنابراین dim برداری با طول n خواهد بود.

```
م
انگاه ژباردز
```

```
> dim(x.arr)
[1] 2 2
> is.vector(x.arr)
[1] FALSE
> is.array(x.arr)
[1] TRUE
> typeof(x.arr)
[1] "double"
> str(x.arr)
num [1:2, 1:2] 7 8 10 45
```

توجه: typeof() نوع عناصر آرایه را نشان می دهد. str() ساختار آرایه را نشان می دهد: در مثال بالا، آرایه عددی است، با دو بعد که هر دو با ۲ - ۱ اندیسگذاری شده اند، و در نهایت مقادیر عددی

دسترسی به و عملیات بر روی آرایهها

به یک آرایه دوبعدی میتوان با جفتهای اندیسی یا بردار زیربنایی آرایه دسترسی داشت:

```
> x.arr[1,2]
```

[1] 10

> x.arr[3]

[1] 10

حذف یک اندیس به معنی همه آن است:

> x.arr[c(1:2),2]

[1] 10 45

> x.arr[,2]

[1] 10 45

استفاده از یک تابع برداری بر روی ساختارهای برداری، بر روی بردار زیربنایی آنها کار رگی مگر این که تابع برای کار اختصاصی با آرایهها تنظیم شده باشد:

```
> which(x.arr > 9)
[1] 3 4
```

بسیاری از توابع با پیشفرض ساختار آرایهای کار میکنند:

```
> y.arr <- array(y,dim=c(2,2))
> y.arr + x.arr
[,1] [,2]
\lceil 1. \rceil \quad 0 \quad 0
[2,] 0 0
```

برخی دیگر به طور خاص بر روی هر سطر یا هر ستون از آرایه عمل میکنند:

```
> rowSums(x.arr)
[1] 17 53
```


خلاصه (موضعی)

تا اینجا

• یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم

خلاصه (موضعی)

تا اينجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم

خلاصه (موضعی)

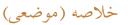
تا اينجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم
- انواع داده پایه (بولی، کاراکتر، عدد) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم

تا اینجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم
- انواع داده پایه (بولی، کاراکتر، عدد) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - ساختارهای داده پایه (بردارها و آرایهها) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم

تا اینجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم
- انواع داده پایه (بولی، کاراکتر، عدد) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - ساختارهای داده پایه (بردارها و آرایهها) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - یاد گرفتیم، استفاده از متغیرها، به جای ثابتهای عددی، اولین مرحله برای خلاصه کردن کدهای برنامهنویسی است

خلاصه (موضعی)

تا اینجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم
- انواع داده پایه (بولی، کاراکتر، عدد) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - ساختارهای داده پایه (بردارها و آرایهها) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - یاد گرفتیم، استفاده از متغیرها، به جای ثابتهای عددی، اولین مرحله برای خلاصه کردن کدهای برنامهنویسی است
    - دانستیم دادهها، انواع مختلف و ساختارهای مختلفی دارند

خلاصه (موضعی)

تا اینجا:

- یاد گرفتیم چطوری برای تحلیل دادهها، برنامهنویسی کنیم
- با ترکیب توابع برای ساخت دادهها، برنامههایی را نوشتیم
- انواع داده پایه (بولی، کاراکتر، عدد) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - ساختارهای داده پایه (بردارها و آرایهها) و توابعی که بر روی آنها کار میکنند را شناختیم
  - یاد گرفتیم، استفاده از متغیرها، به جای ثابتهای عددی، اولین مرحله برای خلاصه کردن کدهای برنامهنویسی است
    - دانستیم دادهها، انواع مختلف و ساختارهای مختلفی دارند
    - فهمیدیم ساختارهای داده، مقادیر مرتبط را گروهبندی میکنند

• ماتریسها، Matrices

- ماتریسها، *Matrices*
  - Lists ليستها،

سایر ساختارهای داده

- ماتریسها، *Matrices*
  - Lists ، ليستها
- ساختارهای داده، Data frames

سایر ساختارهای داده

- ماتریسها، Matrices
  - Lists ، ليستها
- ساختارهای داده، Data frames
- ساختارهایی از ساختارها، Structures of structures

در R یک ماتریس، حالت خاصی از یک آرایه است.

البته می توان از ncol و mather by row = TRUE برای پر کردن سطری استفاده کرد.

R یک ماتریس، حالت خاصی از یک آرایه است.

البته میتوان از ncol و mrow = TRUE برای پر کردن سطری استفاده کرد.

factory/ عملگرهای جبری و مقایسه ای به صورت عنصر به عنصر عمل میکنند. مثلا در factory/ تمام عناصر ماتریس factory بر garangle تمام عناصر ماتریس

```
ضرب ماتریسی، عملگر خاص خود را دارد: (برای ضرب ماتریس با بردار نیز از همین استفاده می شود).
sevens <- matrix(rep(7,6),ncol=3)...
> six.sevens
     [,1] [,2] [,3]
[1,] 7 7 7
[2,] 7 7 7
> factory %*% six.sevens # [2x2] * [2x3]
     [,1] [,2] [,3]
[1,] 700 700 700
[2,] 28 28 28
```

> six.sevens %*% factory # [2x3] * [2x2]
Error in six.sevens %*% factory : non-conformable arguments

> output <- c(10,20)
> factory %*% output
[.1]

[1,] 1600 [2,] 70

94/41

> output %*% factory [,1] [,2] [1.] 420 660

```
ساير عملگرهاي ماتريسي:
```

```
بهرثه پیرازی
نام در در کاری از در از میرازی از میرازی
```

```
> t(factory) # Matrix transpose
     [,1] [,2]
[1,] 40 1
[2,] 60 3
> det(factory) # Matrix determinant
Γ17 60
> diag(factory) # Extracting or replacing the diagonal
[1] 40 3
> diag(factory) <- c(35,4) # Change it
> factory # See that it changed
     [,1] [,2]
[1,] 35 60
\lceil 2, \rceil 1 4
> diag(factory) <- c(40,3) # Set it back for later
```

```
ag(c(3,4)) # Creating a diagonal matrix
     \lceil .1 \rceil \lceil .2 \rceil
[1,] 3 0
[2,] 0 4
> diag(2)
[,1] [,2]
[1,] 1 0
[2,] 0 1
> solve(factory) # Inverting a matrix
        \lceil .1 \rceil \quad \lceil .2 \rceil
[1.] 0.0500 -0.7500
[2,] -0.0125 0.4375
> factory %*% solve(factory)
     [,1] [,2]
[1,] 1 0
[2,] 0 1
```


چرا برای معکوس کردن ماتریسها از دستوری مثل solve() استفاده می شود؟

چرا برای معکوس کردن ماتریسها از دستوری مثل (solve() استفاده می شود? جوابهای معادلات خطی dx=b ، بر حسب بردار dx=b ، به صورت زیر انجام می شود:

```
> available <- c(1600,70)
> solve(factory,available)
[1] 10 20
> factory %*% solve(factory,available)
       [,1]
[1,] 1600
[2,] 70
```


نامگذاری در ماتریسها

در ماتریسها، می توان سطرها، ستونها، یا هر دو را با کمک توابع () rownames و colnames () نامگذاری کرد.

نامگذاری در ماتریسها

در ماتریسها، می توان سطرها، ستونها، یا هر دو را با کمک توابع ()rownames و ()colnames نامگذاری کرد.

نامگذاری، به ما کمک میکند تا بهتر بفهمیم با چه چیزهایی کار میکنیم:

```
> rownames(factory) <- c("labor", "steel")
> colnames(factory) <- c("cars", "trucks")
> factory
     cars trucks
labor 40
steel 1
> output <- c(20,10)
> names(output) <- c("trucks", "cars")
> available <- c(1600,70)
> names(available) <- c("labor", "steel")
> factory %*% output # # But we've got cars and trucks mixed up
      [,1]
labor 1400
steel
       50
> factory %*% output[colnames(factory)]
      Γ.17
labor 1600
steel 70
> all(factory %*% output[colnames(factory)] <= available[rownames(factory)])
[1] TRUE
```


انجام کاری مشابه بر روی هر سطر یا ستون

 $....rowSums() \cdot colMeans() \cdot rowMeans()$

انجام کاری مشابه بر روی هر سطر یا ستون

 $....rowSums() \cdot colMeans() \cdot rowMeans()$

برای ماتریسها، تابع summary() بر روی هر ستون به طور جداگانه اجرا می شود.

انجام کاری مشابه بر روی هر سطر یا ستون

```
....rowSums() .colMeans() .rowMeans()
```

برای ماتریسها، تابع ()summary بر روی هر ستون به طور جداگانه اجرا میشود.

یک تابع بسیار مفید، تابع ()apply است که دارای ۳ آرگومان هست: ماتریس، ۱ برای سطرها و ۲ برای سطرها

```
> rowMeans(factory)
labor steel
   50   2
> apply(factory,1,mean)
labor steel
   50   2
```


دنبالهای از مقادیر، نه لزوماً همنوع، را لیست گویند.

```
> my.distribution <- list("exponential",7,FALSE)
> my.distribution
[[1]]
[1] "exponential"

[[2]]
[1] 7
```

[1] FALSE

دنبالهای از مقادیر، نه لزوماً همنوع، را لیست گویند.

```
> my.distribution <- list("exponential",7,FALSE)
> my.distribution
[[1]]
[1] "exponential"
[[2]]
```

[1] 7 [[3]]

[1] FALSE

اکثر چیزهایی که میتوان برای بردارها به کار برد، برای لیستها نیز میتوان استفاده کرد.

برای دسترسی میتوان مانند بردارها از [] یا از []] با یک اندیس تکی استفاده کرد:

```
> is.character(my.distribution)
[1] FALSE
```

> is.character(my.distribution[[1]])

[1] TRUE

> my.distribution[2]^ 2

Error in my.distribution[2]^2 : non-numeric argument to binary operator

> my.distribution[[2]]^2

[1] 49

برای دسترسی میتوان مانند بردارها از [] یا از []] با یک اندیس تکی استفاده کرد:

```
> is.character(my.distribution)
```

[1] FALSE

> is.character(my.distribution[[1]])

[1] TRUE

> my.distribution[2]^ 2

Error in my.distribution[2]^2 : non-numeric argument to binary operator

> my.distribution[[2]]^2

[1] 49

اگر برای بردارها از [[]] برای آدرس دهی استفاده کنیم، چه اتفاقی می افتد؟


```
> my.distribution <- c(my.distribution,7)
> my.distribution
[[1]]
[1] "exponential"
[[2]]
Γ17 7
[[3]]
[1] FALSE
[[4]]
[1] 7
> length(my.distribution)
[1] 4
> length(my.distribution) <- 3
> my.distribution
[[1]]
[1] "exponential"
[[2]]
[1] 7
[[3]]
```

[1] FALSE

```
د انگاه شاهرد<sup>ر</sup>
```

[1] FALSE

94/4.

نامگذاری در لیستها

بعضی یا همه عناصر یک لیست را می توان نام گذاری کرد:

```
> names(my.distribution) <- c("family","mean","is.symmetric")
> my.distribution
$family
[1] "exponential"
$mean
[1] 7
$is.symmetric
```

در این صورت به این عناصر می توان با نام آنها همراه با علامت \$ دسترسی داشت (البته \$ نام و ساختار عناصر را حذف می کند).

```
> my.distribution$family
[1] "exponential"
> my.distribution[["family"]]
[1] "exponential"
> my.distribution["family"]
$family
[1] "exponential"
```


از نامگذاری در برنامهنویسی وقتی که یک لیست ایجاد میشود، زیاد استفاده میکنند

- > another.distribution <- list(family="gaussian",mean=7,</pre>
- + sd=1,is.symmetric=TRUE)
- > another.distribution

\$family

[1] "gaussian"

\$mean

[1] 7

\$sd

[1] 1

\$is.symmetric

[1] TRUE

.distribution\$was.estimated <- FALSE 沙漠, distribution[["last.updated"]] <- "2011-08-30" > my.distribution \$family [1] "exponential" \$mean [1] 7 \$is.symmetric [1] FALSE \$was.estimated

[1] FALSE \$last.updated [1] "2011-08-30"

```
.distribution$was.estimated <- FALSE</pre>
.distribution[["last.updated"]] <- "2011-08-30"
> my.distribution
$family
[1] "exponential"
$mean
[1] 7
$is.symmetric
[1] FALSE
$was.estimated
[1] FALSE
$last.updated
[1] "2011-08-30"
```

حذف یک ورودی در لیست با مقداردهی آن با مقدار NULL انجام میشود. مثلا با نوشتن

my.distribution\$was.estimated<-NULL

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها در بسیاری از موارد توابع موجود در R با ساختار دادهها سر و کار دارند.

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها در بسیاری از موارد توابع موجود در R با ساختار دادهها سر و کار دارند. ساختار داده یک ماتریس نیست، (چرا؟)

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها در بسیاری از موارد توابع موجود در R با ساختار دادهها سر و کار دارند.

ساختار داده یک ماتریس نیست، (چرا؟)

ترکیبی است از یک ماتریس و یک لیست. میتوان به ستونهای آن مانند یک ماتریس یا قسمتهای نامگذاری شده یک لیست دسترسی داشت.

ساختارهای داده

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها در بسیاری از موارد توابع موجود در R با ساختار دادهها سر و کار دارند.

ساختار داده یک ماتریس نیست، (چرا؟)

ترکیبی است از یک ماتریس و یک لیست. می توان به ستونهای آن مانند یک ماتریس یا قسمتهای نامگذاری شده یک لیست دسترسی داشت.

rowSums() از توابع ماتریسها برای ساختارهای داده هم قابل به کار گیری است (summary()، apply()

ساختارهای داده

ساختار دادهها = جداول دادههای کلاسیک با n سطر برای اشیا و p ستون برای متغیرها در بسیاری از موارد توابع موجود در R با ساختار دادهها سر و کار دارند.

ساختار داده یک ماتریس نیست، (چرا؟)

ترکیبی است از یک ماتریس و یک لیست. میتوان به ستونهای آن مانند یک ماتریس یا قسمتهای نامگذاری شده یک لیست دسترسی داشت.

rowSums() از توابع ماتریسها برای ساختارهای داده هم قابل به کار گیری است (sums()، summary() , apply()

ضرب ماتریسی را نمیتوان برای یک ساختار داده به کار برد، حتی اگر همه ورودی آن اعداد باشند.


```
> a.matrix <- matrix(c(35.8.10.4).nrow=2)
> colnames(a.matrix) <- c("v1","v2")
> a.matrix
     v1 v2
Γ1.7 35 10
[2,] 8 4
> a.matrix$v1 # The $ access operator doesn't work on a matrix
Error in a.matrix$v1 : $ operator is invalid for atomic vectors
> a.data.frame <- data.frame(a.matrix,logicals=c(TRUE,FALSE))
> a.data.frame
 v1 v2 logicals
1 35 10
           TRUE
2 8 4
          FALSE
> a.data.frame$v1 # But $ does work on a data frame
T17 35 8
> a.data.frame[,"v1"]
[1] 35 8
> a.data.frame[1.]
v1 v2 logicals
1 35 10
           TRUE
> colMeans(a.data.frame)
v1 v2 logicals
21.5 7.0 0.5
```

```
انگاه ثاهرد<sup>د</sup>
```

با ()rbind و (\chind مىتوان سطرها يا ستونهايى را به يک آرايه يا ساختار داده اض^{ريگاراي} کرد. البته بايد مراقب نوع تبديلهاى القاشده باشيد:

لیستهایی از لیستها، لیستهایی از بردارها، لیستهایی از لیستهایی از لیستهای بردارها، و ....

لیستهایی از لیستها، لیستهایی از بردارها، لیستهایی از لیستهای از لیستهای بردارها، و ....

این قابلیت ایجاد ساختارها، به ما این امکان را میدهد تا ساختارهای داده پیچیده مورد نیاز در برخی از موارد را بتوانیم بسازیم.

لیستهایی از لیستها، لیستهایی از بردارها، لیستهایی از لیستهایی از لیستهای بردارها، و ....

این قابلیت ایجاد ساختارها، به ما این امکان را میدهد تا ساختارهای داده پیچیده مورد نیاز در برخی از موارد را بتوانیم بسازیم.

بسیاری از اشیاء پیچیده، لیستهایی از ساختارهای داده هستند.

تابع eigen() مقادیر و بردارهای ویژه یک ماتریس را محاسبه میکند.

```
مثال
```


تابع eigen() مقادیر و بردارهای ویژه یک ماتریس را محاسبه میکند.

مقادیر خروجی این تابع، لیستی از یک بردار (مقادیر ویژه) و یک ماتریس (از بردارهای ویژه) است.

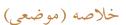
\$ vectors: num [1:2, 1:2] 0.9997 0.0259 -0.8413 0.5406

```
> eigen(factory)
$values
[1] 41.556171 1.443829
$vectors
           [,1]
[1.] 0.99966383 -0.8412758
[2,] 0.02592747 0.5406062
> class(eigen(factory))
[1] "list"
> str(eigen(factory))
List of 2
```

\$ values : num [1:2] 41.56 1.44

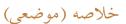
```
ا
نانگاه تا برد
```

با اشیاء پیچیده، میتوانید به قسمتهایی از قسمتهایی (از قسمتها...) دسترسی داشت^{انگامایه}: باشید:

• در بسیاری از مواقع با ساختارهای ماتریسی سر و کار داریم

- در بسیاری از مواقع با ساختارهای ماتریسی سر و کار داریم
- لیستها این امکان را میدهند تا انواع متفاوتی از دادهها را با هم ترکیب کنیم

- در بسیاری از مواقع با ساختارهای ماتریسی سر و کار داریم
- لیستها این امکان را میدهند تا انواع متفاوتی از دادهها را با هم ترکیب کنیم
- ساختارهای داده، ترکیبی از ماتریسها و لیستها هستند که برای جداول داده معمول به کار میروند

خلاصه (موضعی)

- در بسیاری از مواقع با ساختارهای ماتریسی سر و کار داریم
- لیستها این امکان را میدهند تا انواع متفاوتی از دادهها را با هم ترکیب کنیم
- ساختارهای داده، ترکیبی از ماتریسها و لیستها هستند که برای جداول داده معمول به کار میروند
  - استفاده از نامگذاری مولفهها، باعث میشود دادهها معنیدار شده و دسترسی به آنها با کنترل بیشتری صورت گیرد

- در بسیاری از مواقع با ساختارهای ماتریسی سر و کار داریم
- لیستها این امکان را میدهند تا انواع متفاوتی از دادهها را با هم ترکیب کنیم
- ساختارهای داده، ترکیبی از ماتریسها و لیستها هستند که برای جداول داده معمول به کار میروند
  - استفاده از نامگذاری مولفهها، باعث میشود دادهها معنیدار شده و دسترسی به آنها با کنترل بیشتری صورت گیرد
- استفاده مکرر از لیستهای ساختارهای داده، منجر به تولید ساختارهای پیچیده می شود